

Hrozby a rizika v obci Zlechov a jejich eliminace

Lucie Tománková

Bakalářská práce
2015

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Lucie Tománková
Osobní číslo: L13165
Studijní program: B3909 Procesní inženýrství
Studijní obor: Ovládání rizik
Forma studia: prezenční

Téma práce: Hrozby a rizika na úrovni obce a jejich eliminace

Zásady pro vypracování:

1. Zpracujte literární řešení na dané téma s důrazem na monografie, studie, stati a články.
2. Analyzujte hrozby a rizika v obci Zlechov s důrazem na ochranu obyvatelstva.
3. Zhodnoťte dosažené výsledky a navrhněte případná opatření ke zlepšení stávajícího stavu.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

[1] FIALA, M., VILÁŠEK J. Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1856-2.

[2] SMEJKAL, V. RAIS, K. Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích. Expert. Praha: Grada Publishing, a.s., 2013. ISBN 978-80-247-4644-9.

[3] LOŠEK, V. Integrovaný záchranný systém. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. ISBN 987-80-7454-287-9.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: 6. února 2015

Termín odevzdání bakalářské práce: 16. května 2015

V Uherském Hradišti dne 20. února 2015

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhajebání práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne 14.5.2015

podpis studenta/ky

ABSTRAKT

Cílem mé bakalářské práce, je analyzovat hrozby a rizika v obci Zlechov a navrhnout opatření pro jejich eliminaci. Výchozím dokumentem pro tuto práci bude především kronika obce Zlechov, která mi pomůže přiblížit možné mimořádné události, které tuto obec již v minulosti ohrožovaly. Výstupem má práce by měl být ucelený pohled na možné hrozby a rizika v této obci. V neposlední řadě bych chtěla navrhnout opatření a doporučení na nový krizový plán.

V teoretické části nalezneme základní pojmy z této problematiky a možné mimořádné události které této obci hrozí.

V praktické část bude věnována podrobnému popisu obce, její poloze a historickým událostem které ji v minulosti ohrožovaly. S pomocí SWOT analýzy chci zjistit slabé a silné stránky, hrozby a příležitosti a navrhnout opatření pro jejich eliminaci. Dotazníkovým šetřením pak už jen zjistit připravenost obyvatel na mimořádnou událost.

Klíčová slova: mimořádná událost, hrozba, riziko

ABSTRACT

The aim of my thesis is to analyze the threats and risks in the village Zlechov and propose action - Creating for their elimination. The starting point for this work will be to chronicle the village Zlechov that will help me bring possible emergencies that this obcec already well past threatened . The outcome of my work should be a comprehensive view of potential threats and risks in this village. Finally, I would like to propose measures and recommendations for a new emergency plan .

The theoretical part contains the basic concepts of this problem and possible emergency - Lost grasses that threaten the village .

In the practical part will be devoted to a detailed description of the village , its location and historical -Lost grasses that threatened her in the past . Using SWOT analysis, I want to know the strengths and weaknesses , threats and opportunities , and propose measures for

their elimination. The questionnaire set- Reni then just check the readiness of the population to the emergency .

Keywords: incident , threat, risk

Poděkování, motto

Cokoliv si lidská mysl dokáže představit a čemu dokáže uvěřit, toho lze dosáhnout. (Napoleon Hill)

OBSAH

ÚVOD.....	8
I TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1 ZÁKLADNÍ POJMY A LEGISLATIVA.....	10
1.1 ZÁKONY A USTANOVENÍ.....	10
2 POJMOVÝ A KATEGORIÁLNÍ APARÁT	13
3 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI.....	26
3.1 ZÁKLADNÍ POJMY Z POVODŇOVÉ OBLASTI	28
3.2 ANALÝZA POVODŇOVÝCH RIZIK	33
4 CÍLE A METODIKA ZPRACOVÁNÍ.....	35
4.1 SWOT ANALÝZA	35
4.2 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	35
II PRAKTICKÁ ČÁST	36
5 OBEC ZLECHOV.....	37
5.1 DEMOGRAFIE.....	37
5.2 HISTORIE OBCE.....	38
5.3 ZLECHOVSKÝ POTOK.....	39
5.4 HASIČSKÝ SBOR	39
6 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI KTERÉ MOHOU OHROŽOVAT OBEC ZLECHOV	41
ZÁVĚR	44
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	45
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	50
SEZNAM OBRÁZKŮ	51

ÚVOD

Stávající vnější i vnitřní bezpečnostní situace České republiky se odvíjí od celé řady skutečností majících vliv na realizaci jedné ze základních povinností demokratického státu – ochranu životů, zdraví lidí a majetku. Za tímto účelem stát buduje bezpečnostní systém a systém krizového řízení ve kterém mají nezastupitelné místo obce.

Mimořádné události a krizové situace jako jsou živelní pohromy, přerušení dodávek energie či průmyslová havárie jsou součástí našeho každodenního života. K omezení vzniku těchto události a zmírnění jejich následků lze přispět řadou preventivních opatření.

Problematice ochrany obyvatelstva před dopady mimořádných událostí je věnována bohatá škála monografií, studií, statí a článků, jako i množství metodických materiálů především z proveniencí Hasičského záchranného sboru. V obecné rovině je dané problematice věnována náležitá pozornost. Jedná se však o každého jednotlivého občana, o každého obyvatele i té nejmenší obce.

Také obec Zlechov ohrožují různé mimořádné události, které bych chtěla v této práci analyzovat pomocí SWOT analýzy. Důležitá je také připravenost občanů na možné mimořádné události. Ne každý občan totiž ví, jak se správně zachovat v případě živelních pohrom či jiných události ohrožující životy a majetek.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY A LEGISLATIVA

1.1 Zákony a ustanovení

Základní informace pro přípravu na mimořádné události, při záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva před a po vyhlášení krizových stavů. Problematiku krizového řízení, integrovaného záchranného systému, dále pravomocí státních orgánů a působnost orgánů územních samosprávných celků včetně povinností právnických osob při přípravě na vznik mimořádných událostí vymezuje celá řada právních norem které mají podobu zákonů, nařízení vlády a vyhlášek ministerstev. [50]

Mezi nejdůležitější z nich patří .

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění zákona č. 300/2000Sb.,

Definuje účast státu při zajišťování bezpečnosti republiky, seznamuje s vyhlášením nouzového stavu, stavu ohrožení státu, a okrajově i válečného stavu, stručně informuje o bezpečnostní radě státu[30]

Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu. [33]

Zákon č.239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému ve znění pozdějších předpisů

Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu (dále jen "krizové stavy"). [26]

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení

Tento zákon stanoví působnost a pravomoc státních orgánů

a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti

právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, a při jejich řešení.[27]

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy

Zákon upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav (dále jen "krizové stavy") a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů. [28]

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.[29]

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Účelem zákona je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech stanovením povinností ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob, postavení a působnosti orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, jakož i postavení a povinností jednotek požární ochrany.[31]

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)

Účelem tohoto zákona je chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl v souladu s právem Evropských společenství. Účelem tohoto zákona je též přispívat k zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou a k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo závislých suchozemských ekosystémů.[32]

Vyhlášky

Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva,

Upravuje postup při zřizování zařízení civilní ochrany a při odborné přípravě jejich personálu,

dále stanovuje způsoby informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a technických, provozní a organizační zabezpečení jednotného systému varování, včetně poskytování poskytování tísňových informací.

Konkretizuje plnění dalších úkolů civilní ochrany, zejména pak evakuaci, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku. Konkretizuje uplatňování požadavků z hlediska ochrany obyvatelstva v územním plánování, v územním a stavebním řízení.[30]

Tato kapitola se zabývá základními pojmy z oblasti legislativy a vymezila jsem zde nejdůležitější zákony týkající se této problematiky.

2 POJMOVÝ A KATEGORIÁLNÍ APARÁT

V bakalářské práci budou často používány pojmy z oblasti krizového řízení a analýzy rizik, proto považují za důležité tyto pojmy definovat.

Hrozba

Je pojem používaný v řízení rizik pro označení zdroje nějaké negativní události, síly, osoby či aktivity, která chce nebo může poškodit nějakou hodnotu (aktivum). Někdy se též používá pojem nebezpečí. Hrozba má nežádoucí vliv na bezpečnost nebo může způsobit škodu, ztrátu, nežádoucí změnu, či jiný nežádoucí jev.

Hrozbou mohou být živelné pohromy (např. povodeň, požár, kalamita atd.), [25]

Riziko

Pojem riziko je spojen s pravděpodobností nebo možností škody. Dá se říci, že se jedná o očekávanou hodnotu škody. Je to kvalitativní a kvantitativní vyjádření ohrožení, vyjadřující míru ohrožení, stupeň ohrožení. Riziko se vždy vztahuje k nějaké vymezené době a k nějakému prostoru, kde probíhají rizikotvorné činnosti a kde může nastat realizace nebezpečí, z nichž rizika plynou. [1]

Prvky rizika

Četnost – vyjádřená počtem událostí za jednotku času. Jsou tu však i jiná vyjádření jako počet událostí na tunu přepravovaného materiálu, počet ujetých kilometrů, počet expozicí apod. Četnost se určuje pomocí prověřených statistických metod z historických dat.

Důsledky - zpravidla jsou měřeny velikostí, rozsahem a závažností účinků rizika.

Vyjadřují se počty mrtvých a zraněných, finančními újmami nebo dobou výpadku dodávky energie.

Hrozba – skutečnost, která znamená ohrožení určitého území v daném čase.

Zranitelnost – možnost selhání opatření zabezpečujících bezpečnost.[2]

Krizová situace

Je to typ mimořádné události, v jejímž důsledku se vyhláší stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. Jsou při ní ohroženy důležité hodnoty, zájmy či statky státu a jeho občanů. Hrozící nebezpečí nelze odvrátit a způsobené škody nelze odstranit běžnou činností orgánů veřejné moci, ozbrojených sil a bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních a jiných služeb, právnických a fyzických osob.[8]

Krizové plánování:

Ucelený soubor postupů, metod a opatření, které věcně příslušné orgány užívají při přípravě na činnost v krizových situacích a k minimalizaci možných zdrojů krizových situací a jejich škodlivých následků. Krizový plán je soubor dokumentů obsahující popis a analýzu hrozeb a souhrn krizových opatření a postupů instituce nebo organizace.[8]

Obec

Základní prvek veřejné správy při zabezpečování ochrany obyvatelstva při mimořádné události a krizových situacích představuje obec. Významnou úlohu sehrávají především obce s rozšířenou působností. Zvláštní pozornost musí věnovat obecní úřady zdravotnickým sociálním, školským a odborným zařízením. Orgány obce informují obyvatelstvo o možných ohroženích, plánovaných opatřeních a postupech při řešení mimořádných událostí. Za tím účelem mohou vytvářet informační a poradenské centra. Str 15 [9]

Mimořádná událost

Události a havárie ohrožující život, zdraví a majetek nebo životní prostředí, které vznikají škodlivým působením sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka nebo přírodními vlivy, označujeme jako mimořádné. Mimořádná událost vyžadující provedení záchranných a likvidačních prací. [6]

Zásady chování obyvatelstva při vzniku mimořádné události

- snažte se zachovat klid a jednejte s rozvahou, nešířte zprávu která není ověřená a nepropadejte panice
- nepodceňujte vzniklou situaci
- uvědomte si, že na prvním místě je záchrana lidského života a zdraví, teprve až na druhém záchrana majetku
- pokud jste první kdo zjistil mimořádnou událost neprodleně volejte na některé s tísňových čísel (uvedeny níže)

- tísňová telefonní čísla jsou bezplatná a lze na ně volat 24 hodin denně
- vaší povinností je varovat i ostatní ohrožené osoby
- chraňte sebe a je-li to možné pomozte chránit i další osoby
- poskytněte pomoc, nejste-li schopni pomoci, tak opusťte okamžitě ohrožený prostor
- nepřeceňujte své síly při záchraně ohrožených osob a neohrožujte tak i svůj život
- uposlechněte pokynů pracovníků záchranných složek, orgánů samosprávy a státní správy
- na základě vyžádání složek IZS a státní správy poskytněte pomoc pro zabezpečení záchranných opatření
- v případě že jsou vaše děti ve škole či školce nechodte pro ně, učitelé jsou povinni zajistit jejich ochranu
- informace získávejte z oficiálních zdrojů a dodržujte uváděné pokyny (rozhlas, televize, vyhlášky, radiovozy atd.)
- zbytečně netelefonujte, telefonní síť v krizových situacích potřebují záchranáři
- pro případ evakuace připravte byt k opuštění, sbalte si evakuační zavazadlo pro celou rodinu (nejlépe batoh nebo kufr opatřený štítkem s Vaší úplnou adresou) [36]

Varování obyvatelstva

Varování obyvatelstva je komplexní souhrn organizačních, technických a provozních opatření zabezpečujících včasné předání varovné informace o reálně hrozící nebo již vzniklé mimořádné události, vyžadující realizaci opatření na ochranu obyvatelstva.[17]

Varování je zajišťováno:

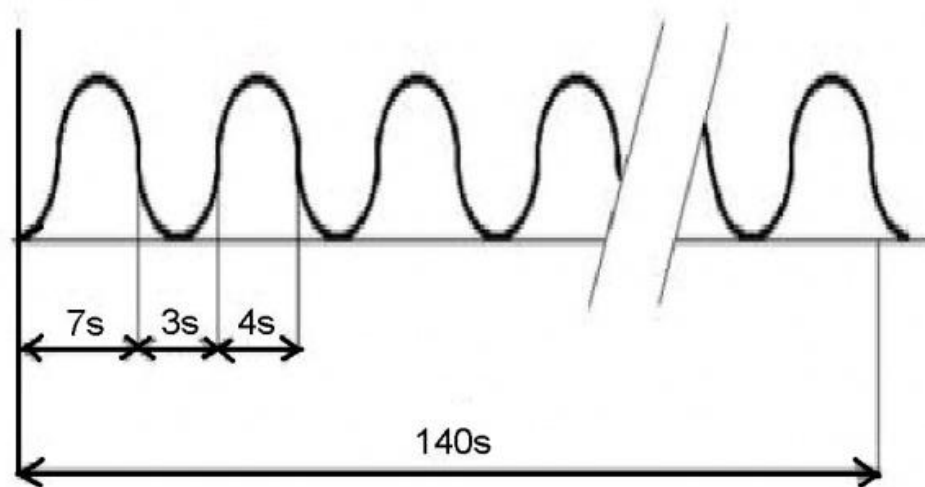
standardním vyhlášením varovného signálu (sirény, místní rozhlas),

prostřednictvím médií,

jiným způsobem, zejména verbálně (megafonem nebo vozidlovým rozhlasovým zařízením, pochůzkovou činností a osobním kontaktem, SMS apod.). [17]

Varovný signál všeobecná výstraha

Od 1.1 2001 je v České republice zaveden jednotný varovný signál s názvem **všeobecná výstraha**. Vyhláší se při hrozbě nebo vzniku mimořádné události, která může ohrozit životy a zdraví občanů, majetek a životní prostředí. Tento signál je snadno rozlišitelný a nezaměnitelný díky kolísavému tónu sirény po dobu 140 sekund. Může být vyhlášován třikrát za sebou v přibližně tříminutových intervalech. [6]

Obrázek 1 *Všeobecná výstraha*

Po zaznění varovného signálu "Všeobecná výstraha" (kolísavý tón sirény po dobu 140 vteřin):

- **okamžitě se ukryjte** - vyhledejte úkryt v nejbližší budově (úkrytem může být výrobní závod, úřad, kancelář, obchod, veřejná budova i soukromý dům, byt), - jestliže cestujete automobilem a uslyšíte varovný signál, zaparkujte automobil a vyhledejte úkryt v nejbližší budově,
- **zavřete dveře a okna** - dveře a okna se zavírají proto, že siréna může s velkou pravděpodobností signalizovat únik toxických látek, plynů, jedů nebo radioaktivních látek; uzavřením prostoru snížíte pravděpodobnost vlastního poškození zdraví,
- **zapněte rádio nebo televizi** - zde se dozvíte informace o tom, co se stalo, proč byla spuštěna siréna a varováno obyvatelstvo a co máte dělat, - tyto informace mohou být

sděleny i obecním rozhlasem, popř. elektronickými (tzv. "mluvícími") sirénami. [7]

Mezi informační prostředky patří radiožurnál, Český rozhlas 1 a veřejnosprávní televizní stanice ČT 1 a ČT 2.

Ukrytí obyvatelstva

Jedním z účinných opatření ochrany obyvatelstva je ukrytí se uvnitř budovy. Budovou může být Váš domov, pracoviště, ale i jiný objekt. Za válečné situace se používají veřejné úkryty. Nejlepší ochranu poskytují úkryty a sklepy. Pokud nejsou k dispozici je vhodné se zdržovat v místnostech uvnitř domu, případně v místnostech s uzavřenými okny a dveřmi, pokud možno na straně odvrácené od výbuchu.[37]

Evakuační plán

Se zpracovává pro potřeby evakuace osob v případě mimořádné události. Obsahuje seznam sil a prostředků které zajišťují evakuaci, způsob jejich vyrozumění, vybavení, přípravy a povolání. Dále také počty osob k evakuaci a místo kam budou osoby evakuovány. V neposlední řadě také počty osob vyžadující zvláštní péči, systém řízení hromadné a samovolné evakuace, obsah evakuačního zavazadla, systém evidence evakuovaných osob, evakuační trasy a jejich zabezpečení, přehled nouzového ubytování evakuovaných a způsoby jejich zásobování. [20]

Evakuace

Evakuace znamená přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, případně strojů a materiálu k zachování nutné výroby a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, která zajišťují pro evakuované obyvatelstvo náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci uskladnění.

Evakuace se vztahuje na všechny osoby v místech ohrožených mimořádnou událostí s výjimkou osob, které se budou podílet na záchranných pracích, na řízení evakuace nebo budou vykonávat jinou neodkladnou činnost.[4]

O evakuaci jsou občané zpravidla informováni hlášením obecního rozhlasu. Dozví se místo, kam se musí dostat a odkud budou přemístěni do bezpečí. Pokud by se děti nacházeli právě ve škole, musí se řídit pokyny učitelů. [6]

Evakuace se předpokládá v následujících situacích:

- při úniku nebezpečných škodlivin do ovzduší (stacionární i mobilní zdroje);
- při požáru objektu;
- při nebezpečí výbuchu;
- při povodni (malé toky, přívalový déšť, ledové bariéry);
- při lesním požáru z ohrožených objektů;
- z území pod hrázemi rybníků;
- z území zasažených nebezpečnými škodlivinami vzniklých hořením;
- při nebezpečí sesuvu půdy;
- po nastalém výbuchu z objektů narušených účinkem tlakové vlny.

V případě nařízení evakuace je potřebné dodržet zásady pro opuštění bytu, vzít si s sebou evakuační zavazadlo a dostavit se do určeného evakuačního střediska.[4]

Evakuační zavazadlo je batoh, kufr nebo taška s věcmi, které jsou nezbytné pro přechodné opuštění domova, které lze v okamžiku evakuace odhadnout na více než jeden den.[3]

Zavazadlo je třeba označit adresou a jménem a mělo by obsahovat hlavně pitnou vodu základní trvanlivé potraviny (nejlépe v konzervách), dobře zabalený chléb, předměty denní potřeby, osobní doklady, jídelní misku, příbor, peníze, pojistné smlouvy, cennosti, přenosné rádio s rezervními bateriemi, toaletní a hygienické potřeby, léky, svítilnu, náhradní oděv a obuv, spací pytel či přikrývku, kapesní nůž, zápalky, šití a další drobnosti [5]

Doporučený obsah lékárničky - nůžky a zavírací špendlík, teploměr, resuscitační rouška, kusy hydrofilních obinadel, náplast, rychloobvaz, náplast s polštářkem, nepřilnavý obvaz, obinadlo elastické, gáza hydrofilní skládaná, trojcípý šátek, pryžové škrtidlo, ophal pro výplach očí a oční kapky, injekční stříkačka sterilní 10 - 20 ml k výplachům, dezinfekční roztok, léky: analgetika např. Acylpyrin, Paralen živočišné uhlí např. Carbocit, pro alergické reakce např. Dithiaden.[37]

Zásady pro opuštění bytu nebo rodinného domu

- uhasíte otevřený oheň v topidlech,
- vypněte elektrické spotřebiče (mimo ledniček a mrazniček),
- uzavřete přívod vody a plynu,
- vezměte evakuační zavazadlo, uzamkněte byt, na dveře dejte oznámení, že jste byt opustili a dostavte se na určené místo k evakuaci,
- ověřte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt,
- dětem vložte do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou,
- kočky a psy si vezměte s sebou, ostatní domácí zvířata včetně exotických zvířat, která přežijí delší dobu, nechejte doma, zásobte je před odchodem potravou a vodou.[15]

Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém (IZS) je **efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce a koordinace** záchranných a bezpečnostních **složek, orgánů** státní správy a samosprávy, fyzických a právnických **osob** při společném provádění záchranných a likvidačních prací a přípravě na mimořádné události. Tak aby stručně řečeno „nikdo nebyl opomenut, kdo pomoci může a vzájemně si nikdo z nich nepřekážel.“ [14]

Základní složky IZS:

- Hasičský záchranný sbor České republiky,
- Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- Policie České republiky.

Ostatní složky IZS:

- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil
- Obecní policie
- Orgány ochrany veřejného zdraví,
- Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- Zařízení civilní ochrany,

- Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

Hasičský záchranný sbor ČR je hlavním koordinátorem a páteří integrovaného záchranného systému. V praxi to mj. znamená, že pokud zasahuje více složek IZS, na místě většinou velí příslušník Hasičského záchranného sboru ČR, který řídí součinnost složek a koordinuje záchranné a likvidační práce. Operační a informační středisko IZS (je jím operační a informační středisko HZS ČR) povolává a nasazuje potřebné síly a prostředky jednotlivých složek IZS v konkrétních lokalitách. Na strategické úrovni je pak integrovaný záchranný systém koordinován krizovými orgány krajů a Ministerstva vnitra. [13]

Tísňová telefonní čísla v případě mimořádné události

V České Republice existuje několik bezplatných telefonických linek na které je možné v případě mimořádné události volat.

Hasiči 150

Záchranná služba 155

Policie 158

Jednotné číslo tísňového volání 112

Městská policie 156

Linky tísňového volání

V případě mimořádné události či krizové situace hraje velkou roli čas, proto je doporučeno volat na složku, která má k dané situaci nejbližší

150 Hasiči - požár, výbuch, živelní pohroma, únik nebezpečných látek, technické havárie, vyprošťování osob, atd.

155 Zdravotnická záchranná služba - náhlé ohrožení života nebo zdraví osob.

158 Policie ČR - krádež, násilí, nález mrtvé osoby, závažná dopravní nehoda, nález podezřelého předmětu (nevybuchlá munice...), atd.

156 Městská (obecní) policie (pokud je v obci / městě zřízena) - vandalismus, drobná kriminalita, špatné parkování ohrožující bezpečnost, rušení nočního klidu, atd.

112 Jednotné evropské číslo tísňového volání - vždy při závažnějších mimořádných událostech, potřebujete-li pomoc více složek. Tato linka je zvláštní i tím, že obsluhující operátoři hovoří i běžnými světovými jazyky. Provozuje ji Hasičský záchranný sbor ČR. [34]

Na všechny uvedené telefonní čísla můžeme volat 24 hodin denně a jsou bezplatné, lze tedy volat bez kreditu. Ovšem bez SIM karty se dovoláte pouze na číslo 112.

V případě že ve zmatku vytočíte jiné telefonní číslo, nic se neděje. Jednotlivé složky jsou propojeny a volání si předávají mezi sebou. Jen budete muset třeba opakovat stejné informace, které jste již před chvílí říkali jinému operátorovi a tím ztratíte čas, který je v případě mimořádné události velice cenný. [34]

Jak správně nahlásit událost

V první řadě udělejte vše pro své vlastní bezpečí, rozumí se tím především dostatečná vzdálenost od místa požáru, nehody či jiné havárie. Snažte se uklidnit a zorientovat se v okolí kde se událost stala, aby jste co nejlépe mohli popsat její místo. Při hovoru se snažte mluvit srozumitelně, pomalu a klidně, aby vám operátor rozuměl. [35]

Poté mu nahlaste:

Co se stalo – popis události, její rozsah, počet postižených nebo ohrožených osob (např. „Hlásím požár základní školy, ve škole se nachází přibližně 200 dětí...“)

Kde se to stalo – co nejpřesnější adresu nebo popis místa události; vzhledem ke stejným názvům ulic a obcí ČR je třeba uvádět název obce i okres (např. „Okres Uherské Hradiště, obec Zlechov, ulice Školní 258...“)

Kdo volá – jméno a kontakt na sebe (např. „Jmenuji se Lucie Tománková a mé telefonní číslo je...“)[35]

Po ukončení telefonátu v žádném případě nevypínejte mobilní telefon. Operátor bude s největší pravděpodobností volat zpět pro ověření nebo upřesnění údajů. [35]

Orgány obce

Obec dle zákona o IZS by měla zajišťovat připravenost obce na mimořádnou událost a podílet se na provádění záchranných a likvidačních prací a na ochraně obyvatelstva. Za tím účelem obecní úřad každé obce má převážnou část úkolů směřovaných do oblasti ochrany obyvatelstva (zejména varování, evakuaci a nouzové přežití). [11]

V oblasti vztahující se k záchranným a likvidačním pracím plní tyto úkoly:

- organizuje připravenost obce na mimořádné události,
- podílí se na záchranných a likvidačních pracích s IZS. [11]

V případech výše uvedených úkolů obce je obec plní v přenesené působnosti státní zprávy a tyto úkoly nejsou přeneseny na HZS kraje. Při provádění záchranných a likvidačních prací je důležitým nástrojem je jednotka sboru dobrovolných hasičů, kterou obec zajišťuje na základě § 68 zákon o požární ochraně. Druhou důležitou složkou IZS je městská policie, která pokud je zřízena, je často do IZS začleněna. Str 43 [11]

Obecní úřad seznamuje právnické a fyzické osoby v obci s charakterem možného ohrožení, s připravenými záchrannými a likvidačními pracemi a ochranou obyvatelstva. Za tímto účelem organizuje jejich školení.

Starosta obce při provádění záchranných a likvidačních prací:

- zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím
- organizuje v dohodě s velitelem zásahu nebo starostou obce s rozšířenou působností evakuaci osob z ohroženého území obce
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce
- je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci [38]

Právnické osoby a podnikající fyzické osoby

Pokud krajský úřad zahrne do havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu konkrétní právnickou osobu nebo podnikající fyzickou osobu, je tato povinna:

bezplatně poskytnout a aktualizovat požadované podklady,

zajistit vůči svým zaměstnancům dotčených předpokládanou mimořádnou událostí opatření dle tohoto zákona

Jsou v souvislosti se záchrannými a likvidačními pracemi a s jejich přípravou povinny :

poskytnout osobní nebo věcnou pomoc na přímou výzvu velitele zásahu nebo starosty obce nebo operačního a informačního střediska IZS,

strpět vstup osob provádějících záchranné nebo likvidační práce na pozemky a do staveb a použití nezbytné techniky, provedení terénních úprav, budování ochranných staveb, vyklizení pozemku a odstranění staveb, jejich částí a porostů, pokud jsou vlastníky nebo uživateli nemovitostí atd.

strpět umístění zařízení systému varování a vyrozumění na nemovitostech, které mají ve vlastnictví, a umožnit k nim přístup HZS kraje nebo jím zmocněným osobám za účelem používání, kontroly, údržby a oprav, atd.[38]

Fyzické osoby

Fyzická osoba pobývající na území ČR má právo na informace o opatřeních k zabezpečení ochrany obyvatelstva a na poskytnutí instruktáže a školení ke své činnosti při mimořádných událostech.

Fyzická osoba je povinna:

strpět omezení vyplývající z opatření stanovených při mimořádné události a omezení nařízená poskytnout na výzvu starosty obce nebo velitele zásahu osobní nebo věcnou pomoc

strpět, pokud je to nutné k provádění záchranných a likvidačních prací a pokud je vlastníkem, uživatelem nebo správcem nemovitosti, vstup osob provádějících záchranné nebo likvidační práce na pozemky nebo do objektů, použití nezbytné techniky, provedení terénních úprav, budování ochranných staveb, vyklizení pozemku a odstranění staveb, jejich částí, zařízení a porostů

poskytnout veliteli zásahu informace o skutečnostech, které by mohly ohrozit životy nebo zdraví osob provádějících zásah nebo ostatního obyvatelstva, zejména informace o výbušninách, nebezpečných chemických látkách, zdrojích ionizujícího záření, dravých či nebezpečných zvířatech

strpět umístění systému varování a vyrozumění na nemovitostech, které má ve vlastnictví, a umožnit k nim přístup HZS kraje nebo jím zmocněným osobám za účelem používání, kontroly, údržby a oprav atd.:

uposlechnout výzvy oprávněných orgánů krizového řízení k zaevidování na stanoveném místě z důvodu uložení pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci

hlásit přechodnou změnu svého pobytu v obci, v jejímž správním území bude pobývat

strpět omezení vyplývající z krizových opatření stanovených v době krizového stavu

vykonávat uloženou pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc

poskytnout požadované věcné prostředky[38]

Systém krizového řízení

Krizovým řízením se rozumí souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s:

- přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo
- ochranou kritické infrastruktury.

Orgány krizového řízení jsou:

- vláda,
- ministerstva a jiné ústřední správní úřady,
- Česká národní banka,
- orgány kraje a další orgány s působností na území kraje,
- orgány obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“),
- orgány obce.

Podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů je koordinačním orgánem v přípravě na krizové stavy ministerstvo vnitra. [55]

Krizové stavy

Krizové stavy bývají vyhlášovány v situaci, kdy není možné zvládnout likvidaci mimořádné události běžnými prostředky.

- **Stav nebezpečí**

Tento stav vyhláší hejtman kraje v případě, kdy jsou ohroženy lidské životy, zdraví, majetek a životní prostředí a toto ohrožení nelze odvrátit běžnou činností správních úřadů a složek IZS. Může být vyhlášen pro území celého kraje, nebo jen pro jeho část. Stav nebezpečí může být vyhlášen na maximálně 30 dní, jeho prodloužení musí schválit vláda.

- **Nouzový stav**

Tento stav vyhláší vláda v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost. V případě nebezpečí z prodlení může nouzový stav vyhlásit předseda vlády. Jeho rozhodnutí vláda schvaluje dodatečně.

V ČR existují ještě další dva krizové stavy:

- **Stav ohrožení státu**

Vyhlašuje Parlament ČR, je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu nebo jeho demokratické základy.

- **Válečný stav**

Vyhlašuje Parlament ČR, je-li Česká republika napadena nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení.

V době vyhlášení krizových stavů mohou být omezeny některá občanská práva, například právo shromažďování a volného pohybu.

Krizové stavy také bývají vyhlášovány z důvodu umožnění rychlejší likvidace následků mimořádné události, protože je možné využít rychlejší postupy. [54]

V této části práce jsem se snažila stručně charakterizovat pojmy z oblasti krizového řízení a analýzy rizik. Další kapitolu věnuji možným mimořádným událostem, které mohou ohrožovat zdraví, životy a majetek lidí.

3 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Jak již bylo v předcházející části práce uvedeno mimořádnou událostí je:

Čas od času se každý může setkat s událostí ohrožující jeho život, zdraví nebo majetek. Proto je dobré vědět, jaké situace nás ohrožují, jak se v těchto situacích zachovat a ochránit tak sebe a jak pomoci druhým. 40]

Mimořádné události lze dělit na:

- Přírodní
- Antropogenní

Přírodní mimořádné události

Vznikají většinou bez přímého impulsu člověka. Prevence přírodních mimořádných událostí představuje obecně velmi obtížně řešitelný problém. Počáteční fázi a často ani průběh přírodních mimořádných událostí není zpravidla možno ovlivnit ani vynaložením soustředěného úsilí osob, ani nasazením technických prostředků.[41]

K nejčastějším přírodním mimořádným událostem můžeme řadit:

Živelní pohromy

- požáry velkého rozsahu
- záplavy a povodně velkého rozsahu
- krupobití a silné deště
- dlouhotrvající sucha
- dlouhodobé inverzní situace
- bouřky a elektrické výboje v atmosféře
- vichřice a silné větrné poryvy
- dlouhotrvající sucha
- námrazy, náledí a dlouhodobé silné mrazy
- sněhové kalamity
- sněhové laviny
- teplotní inverze
- únik plynů přírodního charakteru
- svahové pohyby
- pohyb říčního koryta, dna jezer a přehrad

- biologické pohromy

Hromadné nákazy

- epidemie – hromadné nákazy osob
- epifytie – hromadné nákazy polních kultur
- zoofytye – hromadné nákazy zvířete (dobytka)

Antropogenni

Charakteristika antropogenních (nepřírodních) mimořádných událostí je zásadně odlišná od charakteristiky přírodních mimořádných událostí. Na rozdíl od přírodních mimořádných událostí, které iniciují přírodní vlivy, vznikají antropogenní mimořádné události zásadně v přímé souvislosti s lidskými činnostmi. [41]

K nejčastějším nepřírodním mimořádným událostem můžeme řadit:

Provozní havárie a havárie spojené s infrastrukturou

- požáry významnějšího rozsahu
- havárie jaderných a energetických zařízení
- havárie v technologickém procesu
- dopravní nehody
- výbuchy plynů a výbušných směsí
- únik ropných produktů
- poruchy v zásobování vodou, plynem, palivem a elektřinou
- záplavy po protržení přehradní hráze
- násilné sociální pohyby
- teroristická a diverzní činnost, kriminalita
- mezistátní konflikty
- exploze a destrukce nadzemních a podzemních částí staveb
- narušení hrází významných vodohospodářských děl se vznikem zvláštních povodní
- znečištění vody, ovzduší a přírodního prostředí haváriemi velkého rozsahu

Vnitrostátní společenské, sociální a ekonomické krize

- narušení finančního a devizového hospodářství velkého rozsahu

- narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu
- narušení dodávek potravin velkého rozsahu
- narušení dodávek léčiv a zdravotnického materiálu velkého rozsahu
- narušení funkčnosti veřejných informačních vazeb velkého rozsahu
- hrozba nebo provedení závažných teroristických akcí
- aktivity mezinárodního nebo vnitrostátního zločinu nebo terorismu[41]

3.1 Základní pojmy z povodňové oblasti

Obec Zlechov nejvíce ohrožují povodně. Samotnou obcí protéká Zlechovský potok který se u obce Kostelany nad Moravou vlévá do Řeky Moravy. Tento potok je pravostranným přítokem Moravy. Vlastní koryto při průtoku obcí nemá významnější přítok, jsou do něho zaústěny pouze dešťové vody z komunikací a srážkové vody z extravilánu obce. Zlechov je tedy vystaven jak přirozené tak i zvláštní povodni. Proto si dovoluji vytyčit několik základních pojmů z této problematiky.

Povodeň

Povodní rozumíme přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody anebo voda nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat z určitého území nebo je její odtok nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod.[46]

Stupně povodňové aktivity

I. Stupeň povodňové aktivity = STAV BDĚLOSTI

nastává při nebezpečí přirozené povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí na vodních dílech nastává tento stav při dosažení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností z hlediska bezpečnosti vodního díla, jenž by mohly vést ke vzniku zvláštní povodně

aktivuje se a zahajuje činnost hlásná a hlídková služba na vodních tocích[18]

II. Stupeň povodňové aktivity = STAV POHOTOVOSTI

vyhlašuje příslušný povodňový orgán, přerůstá-li nebezpečí přirozené povodně v povodeň ..

vyhlašuje se také při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti a skutečností z hlediska bezpečnosti díla nebo při zjištění mimořádných okolností, jenž by mohly vést ke vzniku zvláštní povodně

aktivují se povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce, provádějí se opatření ke zmírnění průběhu povodně podle povodňového plánu[18]

III. Stupeň povodňové aktivity = STAV OHROŽENÍ

vyhlašuje příslušný povodňový orgán při nebezpečí vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů, zdraví a majetků v zaplaveném území

vyhlašuje se také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti, i současně se zahájením nouzových opatření

provádějí se zabezpečovací a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace

Druhý a třetí stupeň povodňové aktivity vyhlašují a odvolávají ve svém územním obvodu povodňové orgány a při vzniku zvláštní povodně i krizové orgány. [18]

Povodňový plán

Zabývá se jím Zákon č.254/2001 Sb. Zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)

Povodňovými plány se pro účely tohoto zákona rozumějí dokumenty, které obsahují způsob zajištění včasných a spolehlivých informací o vývoji povodně, možnosti ovlivnění odtokového režimu, organizaci a přípravu zabezpečovacích prací; dále obsahují způsob zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů, zabezpečení hlásné a hlídkové služby a ochrany objektů, přípravy a organizace záchranných prací a zajištění povodní narušených základních funkcí v objektech a v území a stanovené směrodatné limity stupňů povodňové aktivity. [16]

Povodňové prohlídky

Zjišťuje se jimi, zda na vodních tocích, zátopových územích a objektech nejsou závady, který by mohly zvýšit nebezpečí povodně. Provádí se minimálně jednou ročně, zpravidla před obdobím jarního tání. Zjistí-li se při prohlídce předměty nebo zařízení, které mohou způsobit zhoršení odtokových poměrů nebo ucpání koryta vodního toku uloží jejich odstranění. [19]

Předpovědní povodňová služba

Informuje povodňové orgány o možnosti vzniku povodně a o dalším bezpečném vývoji, o hydrometeorologických prvcích rozhodných pro vznik a vývoj povodně, zejména o sázkách, vodních stavech a průtocích ve vybraných profilech. Tuto službu zabezpečuje Český hydrometeorologický ústav ve spolupráci se správci vodohospodářsky významných vodních toků.[19]

Hlásná povodňová služba

Je organizovaná na úrovni obcí a ministerstva a plní tyto úkoly:

varuje obyvatelstvo v místě povodně a v místech ležících níže na vodním toku

informuje povodňové orgány a ostatní orgány a organizace na vývoj povodňové situace a předává zprávy a hlášení potřebné k jejímu vyhodnocení [24]

Hlídková služba

Sleduje vývoj povodňové situace a zajišťuje údaje potřebné pro výkon hlásné povodňové služby a pro řízení a koordinaci povodňových opatření. Hlídkovou službu dřížují obecní úřady v době nebezpečí povodně, především z řad občanů. [24]

Dokumentace a vyhodnocení povodní

Účelem dokumentace je zabezpečení objektivních záznamů o průběhu povodně, o provedených opatřeních k ochraně před povodněmi, o příčině vzniku a velikosti škod a jiných souvislostí s povodní. Povodňové orgány obcí zpracovávají zprávu o povodni, při které

byla vyhlášena povodňová aktivita, došlo k povodňovým škodám nebo byly prováděny povodňové zabezpečovací a záchranné práce. Povodňové orgány provádějí vyhodnocení povodně, které obsahuje rozbor příčin a průběhu povodně, popis a posouzení účinnosti provedených opatření, věcný rozsah a odborný odhad výše povodňových škod a návrh opatření na odstranění následků povodně. Evidenci vyhodnocených povodní zajišťují správci povodí a z hlediska hydrologického Český hydrometeorologický ústav.[45]

Záplavová území

Záplavová území jsou administrativně určená území, která mohou být při výskytu přirozené povodně zaplavena vodou. Jejich rozsah stanoví vodoprávní úřad na návrh správce vodního toku. Stanovená záplavová území při průchodu stoleté povodně.

Toto území je vymezeno záplavovou čarou křivka odpovídající průsečnici hladiny vody se zemským povrchem při zaplavení. Správce vodního toku musí vymežit aktivní zónu záplavového území. Ta se vymezuje v zastavěných územích obcí a v územích určených k zastavbě podle územních plánů, jež při povodni odvádí rozhodující část celkového průtoku, a tak bezprostředně ohrožuje život, zdraví a majetek lidí.)[44]

100-letá povodeň - výskyt povodně, jejíž kulminační průtok je v dlouhodobém průměru dosažen nebo překročen průměrně jedenkrát za 100 let. Jde o statistickou charakteristiku, nikoli predikční. Tudíž neplatí, že v případě výskytu 100-leté povodně se další povodeň této velikosti či vyšší vyskytne až za 100 let.

Přivalové (blezkové) povodně

Přivalové (často nevhodně nazývané bleskové) povodně vznikají následkem krátkodobých a velmi intenzivních přivalových srážek, kdy během 1 až 6 hodin může vypadnout více než 100 mm srážek. Přivalové srážky se vyskytují v letních bouřkách. Rychlý přísun srážek nestačí půda vsakovat a voda rychle odtéká po povrchu půdy. Často odnáší půdní materiál a způsobuje erozi. I když zasažená plocha většinou není velká, voda proudí velmi rychle, má velkou ničivou sílu a způsobuje velké škody. Tyto povodně nejvíce ohrožují lidské životy, protože přicházejí velmi náhle a dávají málo prostoru pro záchranu lidí. [23]

Povodňové orgány obcí

Obecní rada zařizuje v případě, že v jejím územním obvodu existuje možnost povodní, povodňovou komisi obce. Starosta obce je jejím předsedou. Dalšími členy komise jsou obecní radou jmenovaní členové obecního zastupitelstva, fyzické a právnické osoby, které jsou způsobilé k provádění opatření, popřípadě pomoci při ochraně před povodněmi. Nebude-li zřízena povodňová komise obce, její činnost zajišťuje obecní rada. Povodňové orgány obcí jsou podřízeny povodňovému orgánu obce s rozšířenou působností. [11]

Povodňové zabezpečující práce

Jsou technická opatření prováděná na vodních tocích, popřípadě na objektech na vodním toku nebo v zátopovém území. Prování je správci vodních toků a vlastníci dotčených objektů podle vlastního posouzení nebo ne příkaz povodňových orgánů [19]

Patří sem zejména odstraňování překážek ve vodním toku a v profilu objektu znemožňující plynulý odtok vody, rozrušení ledových celin a zácp na vodním toku, ochrana koryta a břehů proti narušování povodňovým průtokem a zajištění břehových nádrží opatření proti přelití nebo protržení hrází vodních děl. [47]

Zabezpečující práce které mohou ovlivnit odtokové podmínky a průběh povodně musí být koordinovány na celém vodním toku nebo uceleném povodí. [19]

Rizika vyplývající z povodní

Záplavy jsou událostmi, které s sebou nesou i riziko zvýšeného výskytu některých onemocnění a mohou, v případě nahromadění nepříznivých okolností, vyvolat až vznik epidemie. Zvýšení rizika epidemií však neznamená, že k epidemii nevyhnutelně dojde. Použití slov „zvýšení rizika“ má vyjádřit, že pravděpodobnost epidemie se sice, ve srovnání s normální situací, zvyšuje, ale to jestli k ní dojde nebo nedojde je nejisté. Vznik epidemií v době záplav je závislý na mnoha dalších faktorech než jen na faktu, že k povodni došlo. Okolnostmi, které ovlivňují riziko, neboli pravděpodobnost, vzniku epidemie jsou zejména:

- kontaminace zdrojů pitné vody fekáliemi,
- kontaminace potravin záplavovou vodou,
- dodržování zásad osobní hygieny,
- celkový zdravotní a imunitní stav postižené populace.[48]

3.2 Analýza povodňových rizik

K analýze a mapování povodňových rizik přispívá, spolu s dalšími údaji, i simulace 2D modelů, která napomůže získat lepší představu o působení povodně v konkrétním terénu. Z výsledných údajů se pak posuzuje míra rizika pro daný typ objektů, zjišťují a vyhodnocují se potenciální povodňové škody na jednotkovou plochu.

O povodňovém riziku mluvíme tehdy, nastanou-li současně tři hlavní, vzájemně se ovlivňující skutečnosti, jejichž intenzita určuje jeho rozsah. Jde o:

- nebezpečí – vlastní extrémní srážko-odtokový proces, který se dá vyjádřit ve formě pravděpodobnosti výskytu hydrologického jevu povodně (v dané oblasti a sledované periodě jevu),
- vystavení riziku (expozice) – majetek, obyvatelstvo a přírodní prostředí, vystavené ohrožení povodní,
- zranitelnost – míra schopnosti odolávat účinkům povodně, stupeň ohrožení lidských životů, osobního, městského a státního majetku. .[49]

Obrázek 2 Analýza povodňových rizik

Všechny tři složky představují prostor pro různé zdroje nejistot, které určují celkovou výslednou nejistotu ve vztahu k povodňovému riziku.[49]

Kvantifikovat tyto složky je však možné až po získání některých důležitých podkladů (informací). V intravilánu obcí je například výhodné použít jako nástroj k získání základních hydraulických parametrů proudění v záplavovém území (hloubku, rychlost proudění) 2D

numerický model. Analýzou těchto výsledků v kombinaci s dalšími údaji lze získat informace o působení povodně. Řešením je například vyjádření míry rizika stupněm ohrožení v závislosti na hloubce a rychlosti pro jednotlivé typy objektů (budovy, osoby, mobilní objekty apod.) nebo vyhodnocení potencionálních povodňových škod pro jednotlivé objekty (konkrétní budovy, infrastruktura apod.) a jeho vyjádření průměrnou roční škodou. Možností je také kombinace obou řešení – míra potenciální škody pro daný typ objektů.[49]

V teoretické části mé bakalářské práce jsem se snažila vytyčit základní pojmy z oblasti krizového řízení a ochrany obyvatel. Jsou zde popsány krizové situace, které mohou obec Zlechov ohrozit. V neposlední řadě jsem se snažila přiblížit pojmy z povodňové oblasti. Na konec jsem objasnila analýzu mapování povodňových, rizik která je důležitým východiskem při řešení této mimořádné události.

4 CÍLE A METODIKA ZPRACOVÁNÍ

Cílem mé bakalářské práce je vymezení nejpravděpodobnější hrozeb, které hrozí v obci Zlechov a navrhnout možná opatření pro jejich eliminaci. K optimálnímu posouzení hrozeb a rizik v této obci, využiji SWOT analýzu, která mi pomůže analyzovat všechny silné a slabé stránky, ale také hrozby a příležitosti které Zlechovu hrozí.

Dále bych chtěla použít dotazníkové šetření, ke zjištění připravenosti obyvatel na mimořádnou událost a dle výsledků případně navrhnout možné zlepšení v této oblasti.

4.1 SWOT analýza

Pomocí SWOT analýzy se budu snažit zjistit silné a slabé stránky, ale také hrozby a příležitosti obce Zlechov a navrhnout případné zlepšení.

4.2 Dotazníkové šetření

Z hlediska obsahového bude anketní dotazník obsahovat otázky z oblasti připravenosti obyvatelstva na mimořádnou událost.

Z hlediska technického bude dotazník obsahovat 15 otázek. Většina otázek v dotazníku je uzavřených, pouze dvě otázky jsou otevřené.

Zpracování dotazníku bude probíhat ručně, čárkovací metodou. Osloveno bude 50 respondentů, jejich odpovědi budou sumarizovány a následně vyhodnoceny v grafu.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 OBEC ZLECHOV

Obec Zlechov se rozprostírá podél Zlechovského potoka v nadmořské výšce 208 m a se sousední obcí Tupesy tvoří konurbaci. Zlechovský katastr má **rozlohu 649 hektarů** a v současnosti v něm žije **1697 obyvatel**.

V katastru obce se nachází jedno z nejstarších slovanských sídlišť u nás. Našly se zde nálezy z paleolitu a neolitu. Obec vznikla pravděpodobně v průběhu 11. století. Nejstarší zmínka o obci však pochází teprve z roku 1207 a potvrzuje příslušnost vsi k velehradskému klášteru, který přinesl rozvoj řemesel, pokrokové způsoby obdělávání půdy a začal v našem kraji s pěstováním vinné révy, kterou řád potřeboval k bohoslužebným účelům. Název obce se odvozuje od „vsi lidí Zlechových“, ve 13. století se objevuje i varianta Lechov, tedy vesnice Lecha nebo Zlecha. Znak obce vychází ze staré obecní pečeti a z razítek obce a symbolizuje zemědělskou a vinařskou tradici. Tvoří jej zelený štít, v němž je vztyčený vinný hrozen na prohnutém stonku s jedním doleva svěšeným listem, provázený vpravo vinařským nožem a vlevo vztyčenou doleva obrácenou radlicí. Barva všech figur je stříbrná.

Nejstarší památkou v obci jsou Boží muka u silnice do Tupes postavená roku 1674. Dále pak barokní socha sv. Jana Nepomuckého na návsi před kostelem pocházející z roku 1733. Na poli směrem ke Starému Městu stával asi 1 m vysoký kamenný smírčí kříž pravděpodobně ze 17. století. Dnes je uložen ve Slováckém muzeu v Uherském Hradišti. Poměrně novou dominantou obce se stal kostel sv. Anny vysvěcený v roce 1994. Ve Zlechově u křižovatky komunikací na Tupesy a Břestek roste památný strom lípa malolistá s obvodem kmene 260 cm a výškou 20 m.

Výhodná poloha obce umožňuje výlety za poznáním po okolí. Obcí prochází cyklostezka vedoucí ze Starého Města, odkud pokračuje řada dalších cyklostezek a turistických tras. Další možností je pokračovat ze Zlechova přes Tupesy na Velehrad. [52]

5.1 Demografie

Obec Zlechov se nachází v podhůří Chřibů v severovýchodní části okresu Uh. Hradiště.

Rok vzniku 1207

Okres Uherské Hradiště

Kraj Zlínský

PSČ 68710

Počet obyvatel 1675 k 30.9.2010

Nadmořská výška 208 m n. m.

Počet domů 565, trvale obydleno 485

Vybavenost obce kanalizace, plynofikace, veřejný vodovod, kabelizovaný telefon 2/3

- Zdravotnictví praktický lékař, zubní ordinace
- Školství mateřská škola, škola (I. stupeň)
- Církev římsko-katolický farní úřad
- Kultura a sport veřejná knihovna, hřiště, tělovýchovná jednota
- Veřejné telefony a pokrytí veřejný tel. automat (u obchodního střediska Zlechovanka, u velké lípy směrem na Tupesy), pokrytí mobilními operátory: dobré (O2, T-Mobile), dobré (Vodafone)
- Doprava Železnice: stanice Staré Město u Uh. Hradiště (6 km), trať č. 330 Přerov – Břeclav
- Autobus: z Uherského Hradiště (8 km) přes Staré Město (6 km)
- Silnice: odbočka ze silnice I. třídy č. E50 Uherské Hradiště – Brno
- Vyhledání spojení: www.idos.cz
- Mapy KČT, Slovácko – Chříby a Jižní Haná, č. 90, 1:50 000 SHOCART, Uhersko-Hradištsko – Bílé Karpaty, Chříby, cykloturistická mapa č. 39, 1:75 000
- Kartografie Praha, Kroměřížsko, č. 40, 1:100 000 [52]

5.2 Historie obce

Nejstarší zmínka o obci pochází z fiala ze 13. století, ve kterém potvrzuje roku 1207 držení vsi zakoupené od rytíře Dobena za 30 stříbrných nově založenému velehradskému klášteru král Přemysl Otakar I. Husitskými válkami poškozený klášter byl však nucen Zlechov zastavit hradištskému měšťanu Štěpánu Pleulovi. Jeho syn však obec postoupil obec zpět klášteru. Roku 1547 byl Zlechov spolu s dalšími obcemi v zástavě Žerotínů s podmínkou, že budou přispívat na výživu opata a konventu. Obec vážně poškodily válečné události, které se táhly celým 17. stoletím (1604-05 vpád Bačkajů; 1621-23 průchody vojsk během třicetileté války; 1645 vpád Švédů; 1663, 1683, 1706 vpády Turků) a pravidelné povodně způsobované Zlechovským potokem. Největší povodeň je datována rokem 1825, kterou připomíná pamětní deska na budově starého Obecního úřadu. Během let se také měnil ná-

zev obce: 1207 Zlechow, 1220 Leischow, 1228 Zlechow, 1265 Lechow, 1564 Zlechow, 1846 Zlechau, 1864 Zlechow a od roku 1924 trvalý název Zlechov. [51]

5.3 Zlechovský potok

Pramení pod bývalým vrchnostenským dvorem Zikmundovem asi 1 km východně od obce Staré Hutě. Tok prochází obcemi Břestek, Tupesy a Zlechov, do Moravy ústí 2 km jihozápadně od Starého Města. [52]

5.4 Hasičský sbor

Velké požáry v obci 2. Polovině 19. Století vedly k myšlence vytvoření Sboru dobrovolných hasičů. Jeho stanovy schválilo zemské místopředsedství v Brně 7. Ledna 1899 a prvním starostou se stal Vincenc Bartošík, náčelníkem Tomáš Cigoš a jednatelem Arnošt Hoffmann. Za 2 600 korun si hasičský sbor zakoupil stříkačku od firmy R. A. Smékal a nejnutnější vybavení a současně požádal o podporu císaře Františka Josefa I. Na uhrazení vzniklých následků. Ministerstvo vnitra ve Vídni však zlechovské žádosti nevyhovělo, sbor alespoň dostal 100 korun ze zemského fondu, 200 korun přispěla obec, hradištská spořitelna dala 100 korun, kontribučenská záložna na Velehradě 40 korun a cukrovar ve Starém Městě 20 korun. Zbývající částku si vypůjčil sbor u Rolnické záložny v Uherském Hradišti. Za první tři roky činnosti zasahovali hasiči mimo obec dvakrát ve Starém Městě a jedenkrát v Tupesích, Nedakonicích a Boršicích. Hasičský sbor se tak stal během krátké doby jeden z nejvýznamnějších spolků v obci, který sdružoval občany všech vrstev a politických názorů. Zachraňoval totiž životy a majetek spoluobčanů, ale svými aktivitami přispíval také ke kulturnímu a společenskému životu. V neděli 3. Července 1904 pořádal sbor výlet na Dubník s programem „národní tance a žertovná pošta“. Největším podporovatelem sboru se stala obec, která ve svém objektu čp. 92 vybudovala tzv. hasičské skladiště. U příležitosti čtvrtstoletí v roce 1924 vykázal sbor za dobu svého trvání 17 zásahů u místních požárů a 32 přespolních. Došlo také k postupné výměně funkcionářů, do čela sboru byl zvolen Klement Kapitán, náčelníkem se stal Josef Ondráš a jednatelem Antonín Maňásek. Po 2. Světové válce zastávali tyto funkce Antonín Otrusina, Jan Kutálek a Antonín Maňásek a po nich například Antonín Klofáč, Martin Gabriel a František Bětík, který zemřel uprostřed své práce tragickou smrtí. K velkému požáru obce došlo 3. srpna 1941, kdy oheň zachvátil stavení Aloise Dudeška a Josefa Zámečnicka a přilehlou stodolu. Likvidace trvala od 3. Hodin ranní až do 16:45 odpoledne. Zásah tehdy přišel kontrolovat

sám šéf uherskohradištského gestapa Alfréd Smetana, protože bylo podezření na sabotáž. Přísná bezpečnostní pravidla platila pro obec i v padesátých letech 20. Století, kdy byla obava z poškozování majetku zemědělského družstva a kdy taky hrozilo enbezpečí od nového podniku na zpracování bavlny Buchlovanu ve Starém Městě. To již měl sbor novou motorovou stříkačku, která v roce 1948 nahradila starou ruční. Slavnostní posvěcení se konalo za velké účasti občanů a sborů z okolních vesnic a souběžně prováděná sbírka prakticky uhradila veškeré náklady na její pořízení.

V pouťorové struktuře hasičské sbory působily pod novým názvem Čs. Svaz požární ochrany. Zdejší organizace dostala za úkol přispívat k prevenci před požáry a ochraňovat státní, družstevní a soukromý majetek v obci. Ke splnění tohoto cíle měl vést výcvik požárních sborů formou různých soutěží. Zlechovský sbor dospělých například zvítězil v 1. Ročníku „O putovní pohár předsedy ONV“ v Částkově, v roce 1979 byla založena ve Zlechově soutěž „Putovní pohár rady MNV“ a podobně. Duší tehdejší hasičské organizace byl Alois Holásek, kterému sekundovali Zdeněk Polášek, Petr a Pavel Gottwaldovi, Petr Tmčák, Petr Knap, Vít Polášek, Milan a František Bartošíkovi, Petr a Stanislav Bartošíkovi, Pavel Stuchlík a Václav Holásek.

Po 17listopadu 1989 svou pomocnou ruku podali zlechovští hasiči například v roce 1991 při zátopě v Jalubí a samozřejmě při velké povodni na Moravě v roce 1997, kdy hasičské jednotky v okrese pracovaly prakticky nepřetržitě. Sbor nejvíce pomohl při zpevnování hráze v Nedakonicích, ale také se sbírkou na pomoc postiženým oblastem, při níž se vybralo 150 000 korun. Finančně se pomohlo Kostelanům, nemocnici v Uherském Hradišti v obci Široké Nivy na Bruntálsku. První století trvání sboru dobrovolných hasičů bylo ukončeno 31. Července a 1. srpna 1999 velkou slavností s ukázkami požární ochrany a soutěžemi s okolními hasičskými sbory. [53]

6 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI KTERÉ MOHOU OHROŽOVAT OBEC ZLECHOV

Obec Zlechov ohrožují různé mimořádné či krizové situace které se budu snažit přiblížit.

Bouřky

Je souborem elektrických, optických a akustických jevů vzniklých mezi oblaky druhu Cumulonimbus navzájem nebo mezi těmito oblaky a zemí. Bývá doprovázena dalšími meteorologickými jevy, např. nárazy větru, vydatnými přeháňkami, silnými nárazy větru apod.[41] Bouřky sebou přinášejí hlavně nebezpečí v podobě blesků, které mohou při zásahu člověka způsobit smrt, těžké zranění nebo požár budovy. Dále může dojít k výpadku elektrického proudu, popřípadě selhání telekomunikačního zařízení. Nesmíme opomenout ani lámání či vyvracení stromů které mohou ohrožit životy a zdraví lidí. Tento přírodní jev ohrožuje zemi především v letních měsících.

Sněhové kalamity

Sněhový oblak se vytváří v oblastisilného vzestupného proudu a vzniká tím, že strážkami ochlazení vzduch je vtahován do vzestupného proudu, kde kondenzuje; dochází-li k dlouhodobému a silnému sněžení, mluvíme o sněhové kalamitě. Důsledků je hned několik.

Velké množství sněhu (lokální nebo celkové), snižuje až změnožňuje průchodnost komunikací. Velká vrstva sněhu boří velké stavby, poškozují lesní porosity, produktovody, elektrická vedení apod. [11]

Extrémní sucha

Sucho je forma přírodní katastrofy, která se projevuje nedostatkem srážkové vody, podzemní vody nebo jejich kombinací.[22] Důsledkem může být zvýšení počet požárů a vedra, odumírání stromů, vymírání živočichů, zvýšená únava, dehydratace lidí, onemocnění z vedra, všeobecný nedostatek vody.[11]

Požár

Za požár se dle definice vyhlášky 246/2001 považuje každé nežádoucí hoření, při kterém došlo k usmrcení nebo zranění osob nebo zvířat, ke škodám na materiálních hodnotách nebo životním prostředí a nežádoucí hoření, při kterém byly osoby, zvířata, materiální hodnoty nebo životní prostředí bezprostředně ohroženy. Přitom není rozhodující, zda a kým byl požár likvidován, došlo-li k samouhašení nebo byl požár HZS kraje nahlášen do-
datečně. Za požár se považují také výbuchy hořlavých par, plynů a prachů bez následného plamenného hoření.[39]

Epizootie

Epizootií se rozumí hromadné nákazy zvířat (např. ptačí chřipka, BSE, slintavka, kulhavka a další). Rychlost vzniku a rozšíření nákazy je závislá na vlastnostech původce nebezpečné nákazy, způsobu přenosu původce, včasnosti diagnostiky, rychlosti přijetí a plnění mimořádných veterinárních opatření a na zemědělské charakteristice okolí ohniska nákazy.

Přímé ohrožení životů a zdraví osob nehrozí (pouze v ojedinělých případech). Dopady pocití chovatelé zvířat, kteří utracením / uhynutím především chovných zvířat přijdou o zisk.
10]

Sesuvy půdy

Půdní sesuvy patří k nejčastějším sesuvným pohybům na území České republiky. Způsobují je sklony svahů a vlastnosti horninového podloží. Například jílovité podloží způsobuje, že po něm horní vrstvy pomalu kloužou. K sesuvům půdy tedy dojde, když se poruší stabilita svahu, a to v důsledku přírodních procesů nebo v důsledku lidské činnosti. Sklon svahu náchylného k sesuvu bývá zpravidla větší než 22°.[21]

Povodně

Povodněmi se rozumí přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodní je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod. Povodeň může být způsobena přírodními jevy, zejména táním, dešťovými srážkami nebo chodem ledů. Důsledkem jsou přímé dopady (např. ohrožení života a zdraví osob, zničení nebo silné poško-

zení majetku, budov a infrastruktury a další), ale i nepřímé dopady (nedostatek pitné vody, vznik epidemií a další) na celém zasaženém území.[10]

- **Povodně přirozené** - je způsobená přírodními vlivy jako jsou například dlouhotrvající deště či tání sněhu
- **Povodně zvláštní** - způsobeny umělými vlivy, mezi něž patří havárie uzávěrů a hrazení bezpečnostních a výpustných zařízení, případně protržení hrází [24]

Dopravní nehoda

Zásah u události mající charakter činností spojených s odstraňováním následků kolize dopravních prostředků. Druh dopravní nehody se zatřídí podle převažujícího charakteru nehody. Pokud v činnosti jednotky převládají jiné práce, např. z důvodu úniku nebezpečné látky do životního prostředí, klasifikuje se tento zásah dle převažujícího charakteru. Dopravní nehoda s následným požárem patří vždy do kategorie požár. Za dopravní nehodu se považují i případy, kdy jednotka pouze dopravní prostředek vyprošťuje z prostorů mimo komunikaci (odtažení vraků, vozidlo sjeté mimo komunikaci apod.), odstraňuje pouze drobné následky nehody (očištění komunikace nebo odstranění úniků látek - provozních náplní vozidel apod.).[39]

ZÁVĚR

Bakalářskou práci jsem věnovala závažné, stále aktuální problematice hrozeb a rizik života v obci Zlechov, ochraně jejího obyvatelstva. V teoretické části popisuji obecně známá teoretická východiska dané problematiky se zaměřením především na vztažnou legislativu, pojmový a kategoriální aparát. Ve vztahu k bezpečnostní a krizové legislativě lze vyzdvihnout především význam některých zákonů. Je jimi zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů a zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

Uvedené zákony tvoří jeden ze základních pilířů budování bezpečnostního systému, systému krizového řízení a ochrany obyvatelstva České republiky. Kapitola věnovaná pojmovému a kategoriálnímu aparátu má širší význam v tom, že je v ní poměrně podrobně představena například problematika Integrovaného záchranného systému.

V praktické části bakalářské práce představuji vlastní obec Zlechov, její historii a demografii. Dále popisuji mimořádné události, které v této obci mohou nastat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ŠEFČÍK, Vladimír. *Analýza rizik*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009. 98 s. ISBN: 978-80-7318-696-8
- [2] VALÁŠEK, Jarmil a kol. *Krizové řízení při nevojenských krizových situacích: účelová publikace pro krizové řízení. Modul C*. Vyd. 1. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008. 104 s. ISBN 97880-86640-93-8.
- [3] Hasičský záchranný sbor jihomoravského kraje. 2014. *Co má obsahovat evakuační zavazadlo?* [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpeci/co-ma-obsahovat-evakuacni-zavazadlo>
- [4] Základy medicíny katastrof. 2013. *Evakuace obyvatelstva* [online]. [cit. 2015-04-5]. Dostupné z: <http://zsf.sirdik.org/kapitola3/3-1-4-evakuace-obyvatelstva> [5] Hasičský záchranný sbor České republiky. 2013. *Evakuace* [online]. [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/evakuace-obyvatelstva.aspx>
- [6] Viola HORSKÁ, Eva MARÁDOVÁ, Dušan SLAVÍK. 2002. *Ochrana člověka za mimořádných událostí: Sebeochrana a vzájemná pomoc*. Ostrovní 30, 110 00 Praha 1: Fortuna. ISBN 80-7168-829-0.
- [7] Portál veřejné správy. 2015. *Vyhlášení varovného signálu "Všeobecná výstraha"* [online]. [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/portal/obcan/situace/101/102/3861.html>
- [8] VYMĚTAL, Štěpán. 2009. *Krizová komunikace a komunikace rizika*. U průhonu 22, 170 000 Praha 7: Grada Publishing, a.s. ISBN 978-80-247-2510-9.
- [9] ZEMAN, Miloš a Otakar MIKA. 2007. *Ochrana obyvatel*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická Purkyňova 464/118, 612 00 Brno. ISBN 978-80-214-3449-3.
- [10] Portál krizového řízení pro JMK. 2013. *Krizové situace* [online]. [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/ohrozeni/krizove-situace#3>
- [11] HARIVNÁK, Jan, Lenka BURDOVÁ a Lubomír POLÍVKA. 2009. *Metody a nástroje řešení krizových situací*. Lhotecká 559/7, Praha 4: Policejní akademie Praha. ISBN 978-80-7251-304-8.

- [12] HORÁK, Rudolf, Miroslav KRČ, Radek ONDRUŠ a Lenka DANIELOVÁ. 2004. *Průvodce krizovým řízením pro veřejnou správu*. Opletalova 35, 115 51 Praha 1: Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka. ISBN 80-7201-471-4.
- [13] Hasičský záchranný sbor České republiky. 2013. *Integrovaný záchranný systém* [online]. [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranny-system.aspx>
- [14] Zlínský kraj. 2014. *Integrovaný záchranný systém* [online]. [cit. 2015-03-11]. Dostupné z: <http://www.kr-zlinsky.cz/-cl-1042.html>
- [15] Oficiální stránky města Liberec. 2012. *Postupy magistrátu pro řešení mimořádných událostí* [online]. [cit. 2015-05-10]. Dostupné z: <http://www.liberec.cz/cz/prakticke-informace/co-delat-kdyz/mimoradne-udalosti/postupy-magistratu-pro-reseni-mimoradnych-udalosti/>
- [16] Ministerstvo zemědělství. 2009. *Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů* [online]. [cit. 2015-05-10]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/>
- [17] Požáry. 2015. *Varování obyvatelstva* [online]. [cit. 2015-05-10]. Dostupné z: <http://www.pozary.cz/>
- [18] Záchranný kruh. 2015. *Stupně povodňové aktivity* [online]. [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://www.zachranny-kruh.cz/>
- [19] PAVLÍČEK, František a . 2001. *Krizové stavy a doprava*. Zitkova 4, 166 36 Praha 6: ČVUT. ISBN 80-01-02272-2.
- [20] SMETANA Marek a kol., *Havarijní plánování*, Computer Press Brno 2010, ISBN978-251-2989-0
- [21] Záchranný kruh. 2015. *Sesuvy půdy* [online]. [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://www.zachranny-kruh.cz/>
- [22] Portál krizového řízení pro JMK. 2013. *Mimořádné události* [online]. [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/ohrozeni/mimoradne-udalosti#4>
- [23] Hlásící a předpovědní povodňová služba. 2014. *Povoděň* [online]. [cit. 2015-04-05]. Dostupné z: <http://zsf.sirdik.org/kapitola3/3-1-4-evakuace-obyvatelstva>
- [24] Dokumentace obce Zlechov – povodňový plán

- [25] Management mania. 2011. *Hrozba* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/hrozba-threat>
- [26] ZÁKON o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. 2000. *ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: http://www.hid.cz/clanky/zak_izs.html
- [27] ZÁKON. 2000. *O krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://www.dh.cz/dokumenty/zakony/240-2000.txt>
- [28] Předpis č. 241/2000 Sb. 2010. *Zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-241>
- [29] Předpis č. 128/2000 Sb. 2010. *Zákon o obcích (obecní zřízení)* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
- [30] Moravskoslezský kraj. 2015. *Legislativní rámec ochrany obyvatelstva* [online]. [cit. 2015-04-05]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/ukoly-a-pusobnost-legislativni-ramec-ochrany-obyvatelstva.aspx>
- [31] Portál veřejné správy. 2015. *133/1985 o požární ochraně* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
- [32] Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) § 1. 2009. *Odstavec předpisu 254/2001* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/100053055.html>
- [33] Ústavní soud. 2011. *Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://www.usoud.cz/uvodni-strana/>
- [34] Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje. 2014. *Jak správně nahlásit mimořádnou událost?* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpeci/hlaseni-mimoradne-udalosti>
- [35] Listy jižní Moravy. 2015. *Jak správně nahlásit mimořádnou událost* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://www.listyjm.cz/zajimavosti/jak-spravne-nahlasit-mimoradnou-udalost.html>
- [36] Havířov. 2012. *Krizové řízení a ochrana obyvatelstva* [online]. [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://www.havirov-city.cz/krizovy-plan.html>

- [37] Městská část Praha 6. 2015. *Informace občanům o zabezpečení překlenutí mimořádných událostí a krizových situací* [online]. [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <https://www.praha6.cz/>
- [38] Doksy. 2012. *Postup při mimořádné události či krizové situaci* [online]. [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://www.doksy.com/postup-pri-mimoradne-udalosti-ci-krizove-situaci/d-3124>
- [39] Hasiči Borohrádek. 2012. *Druhy mimořádných událostí* [online]. [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://www.hasici-borohradek.cz/jsdh/druhy-mimoradnych-udalosti/>
- [40] Ústí nad Labem. 2013. *Typy mimořádných událostí, které mohou vzniknout na území města Ústí nad Labem* [online]. [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://www.usti-nl.cz/cz/ostatni/rychla-orientace/mimoradne-situace/typy-mimoradnych-udalosti-ktere-mohou-vzniknout-na-uzemi-mesta-usti-nad-labem.html>
- [41] Bezpečnostní zpravodaj. 2012. *Bezpečnostní rizika* [online]. [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://www.bezpecnostni-zpravodaj.cz/bezpecnostni-rizika/>
- [41] O bouřkách. 2013. *Bouřka* [online]. [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://bourky.wz.cz/bourky.html>
- [44] Hradec Králové. 2013. *Záplavová území* [online]. [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://www.hrdeckralove.org/hradec-kralove/map-zaplavova-uzemi>
- [45] Povodí Vltavy. 2013. *Dokumentace a vyhodnocení povodní* [online]. [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <http://www.pvl.cz/hydrologicke-informace/dokumentace-a-vyhodnoceni-povodni>
- [46] Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje. 2014. *Jak se připravit na povodně?* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpeci/jak-se-pripravit-na-povodne>
- [47] Krizový management hrozby krize příležitosti Emil Antušák
- [48] Krajská hygienická stanice Středočeského kraje se sídlem v Praze. 2009. *Záplavy a riziko infekčních onemocnění* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: http://www.khsstc.cz/dokumenty/zaplavy-a-riziko-infekcnich-onemocneni-2771_2771_161_1.html
- [59] Analýza a mapování povodňových rizik. 2013. *Povodňové rizika* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://www.asb-portal.cz/inzenyrskestavby/geotechnika/analyza-a-mapovani-povodnovych-rizik>

- [50] Moravskoslezský kraj. 2015. *Legislativní rámec ochrany obyvatelstva* [online]. [cit. 2015-03-23]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/ukoly-a-pusobnost-legislativni-ramec-ochrany-obyvatelstva.aspx>
- [51] Lysá Hora. 2008. *Historie obce Zlechov* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <http://www.lysahora.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=56429>
- [52] Oficiální stránky obce Zlechov. 2014. *Představení obce* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: <http://www.obeczlechov.cz/predstaveni-obce/>
- [53] PHDR. JIŘÍ ČOUPEK, MGR. LUKÁŠ ČOUPEK. 2007. *Zlechov: Dějiny slovácké obce*. Obec Zlechov, 2007: Obec Zlechov, Graspo cz, a.s., Zlín. ISBN 80-239-7194-4.
- [54] Rady v nouzi. 2012. *Krizové stavy* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: <http://radyvnouzi.cz/krizove-stavy>
- [55] HZS České Republiky. 2015. *Systém krizového řízení* [online]. [cit. 2015-04-6]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-system-krizoveho-rizeni-system-krizoveho-rizeni.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Sb.	Sbírka zákonů
Atd.	A tak dále
Č.	číslo
Str.	Strana
ONV	Okresní národní výbor
Čs.	Český svaz
Např.	Například
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 <i>Všeobecná výstraha</i>	16
Obrázek 2 <i>Analýza povodňových rizik</i>	33